

Opschrift

Vergadering van 18 april 2023

Nummer: 2023_MV_00196

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Emilie Peeters: Menstruatie armoede

Raadslid(-leden):

Emilie Peeters - Vooruit

Bevoegd: Rudy Coddens

Betrokken: Evita Willaert

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Uit een onderzoek van Caritas uit 2019 bleek dat 12% van de Vlaamse meisjes wel eens geen geld hebben om menstruatieproducten te kopen. Bij meisjes in armoede loopt dat op tot 45%.

Het tekort aan toegang tot veilige en hygiënische menstruatieproducten en informatie kan leiden tot een slechte gezondheid, zoals infecties en zelfs reproductieve gezondheidsproblemen. Bovendien kan het ook sociale en economische gevolgen met zich meebrengen, zoals het missen van school of werk omwille van het tekort aan de juiste producten.

De aanpak van menstruatie-armoede verdient dus niet alleen prioriteit, het vraagt ook een aanpak die de verschillende lagen van menstruatie-armoede aanpakt.

Vraag:

- Zijn er vandaag in Gent punten waar menstruatie-producten gratis beschikbaar worden gesteld? Gaat dit voornamelijk over plekken waar materiele hulpverlening wordt geboden of ook outreachend, zoals op scholen of in publieke toiletten?
- Worden er vanuit de stad projecten opgezet om mensen die met personen in armoede werken op te leiden rond menstruatie-armoede, zoals leerkrachten, OCMW-medewerkers, lokale armoede-organisaties, etc?
- Hoe worden OCMW-cliënten geïnformeerd over menstruatie hygiëne en de mogelijkheden om gratis producten te verkrijgen?
- Hoe wordt de strijd tegen stigma en discriminatie rond menstruatie-armoede mee opgenomen in het bredere beleid dat de strijd voert tegen discriminatie ten opzichte van mensen in armoede?

Antwoord

Zoals u waarschijnlijk weet uit uw ervaring als OCMW-raadslid staat Menstruatiesarmoede niet op zichzelf.

Het probleem begint meestal bij een financieel tekort. Iedereen moet een menswaardig inkomen hebben om aan basisbehoeften te voldoen.

De uitkeringen en steunmaatregelen moeten daarom structureel omhoog.

In OCMW Gent werken we daarom met aanvullende financiële hulp. Op die manier zijn mensen niet of minder afhankelijk van projecten of de kennis van het aanbod. Op die manier kunnen ze zélf keuzes maken welke basismiddelen ze kopen. Met financiële hulp vermijden we de stigmatisering die dikwijls gepaard gaat met specifieke materiële hulp. Als de inkomens hoog genoeg waren, zou materiële hulp niet nodig zijn.

Maar, aangezien die materiële hulp vandaag (jammer genoeg) wél nodig is, zijn er in Gent verschillende initiatieven, waaronder enkele die outreachend tewerk gaan.

- Initiatieven die materiële hulp bieden, bieden vaak ook menstruatiesproducten aan (KRAS-diensten of sociale kruideniers).
- Een aantal organisaties zoals Casa Rosa, Artevelde Hogeschool en HOGENT bieden in hun toiletten gratis producten aan.
- Er zijn ook inzamelpunten via de vrouwenorganisatie Rebelle op de locaties van Casa Rosa, SAAMO en De Broederij in Ledeberg.

Zoals ik eerder meegaf is een tekort aan centen één deel van het probleem.

Er is ook een tekort aan kennis over menstruatie en er hangt nog een groot taboe en veel schaamte rond.

In sommige culturen is het namelijk niet evident om over menstruatie te spreken.

In Gent hebben we ons daarom al snel naar de **scholen** gericht.

Menstruatiesarmoede is daar erg aanwezig en voelbaar. Het heeft een direct effect op onderwijs, leeransen en op gezondheid.

Daarom zijn we in september 2021 samen met de schepenen van Onderwijs gestart met het **pilootproject** ‘Samen tegen ongestelde vragen’

Dit pilootproject loopt in 8 Gentse secundaire scholen.

1. Er is een kastje met gratis producten op toegankelijke en discrete plek (zoals toiletten).
2. Sensibilisering wordt aangepakt aan de hand van educatieve pakketten en vormingssessies.
3. Binnen een van deze educatieve pakketten wordt ook vorming georganiseerd voor leden van de schoolteams (zoals leerkrachten)

Niet alleen binnen scholen maar ook binnen de werking van het OCMW is er plaats waar we menstruatiesarmoede kunnen aanpakken.

Binnen het OCMW gaan maatschappelijk werkers in gesprek met hun cliënten over de mogelijkheden om met een beperkt budget of leefgeld in te staan voor de dagelijkse behoeften. Ze verwijzen indien nodig door naar initiatieven voor materiële noodhulp, waar ook hygiëneproducten verkrijgbaar zijn.

- Bv. in de Miriamwerking (een groepswerking in combinatie met een intensief begeleidingstraject op maat van alleenstaande moeders die in moeilijke

omstandigheden leven) staan we stil bij menstruatie(armoede) wanneer gewerkt wordt rond het thema 'vrouw' zijn.

In uw vraag raakt u terecht het aspect discriminatie en stigma in het beleid aan.

Voor specifieke doelgroepen (vb. binnen onderwijs, alleenstaande moeders binnen Miriam-projecten) zetten we daarom bij het OCMW in op het doorbreken van het taboe rond menstruatie-armoede. We staan in onze werking ook stil bij mogelijke discriminatie en genderongelijkheid die menstruatiearmoede met zich mee kan brengen.
